

A VESZPRÉM MEGYEI KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÁS MUNKATERVE

2015

Eötvös Károly Megyei Könyvtár
Veszprém

VESZPRÉM
Eötvös Károly
Megyei Könyvtár

MUNKATERV
AZ EÖTVÖS KÁROLY MEGYEI KÖNYVTÁR
KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN
VÉGZETT MUNKÁJÁHOZ
2015.

AZ INTÉZMÉNY SZÉKHELYE: 8200 VESZPRÉM, KOMAKÚT TÉR 3.
AZ INTÉZMÉNY VEZETŐJÉNEK NEVE: PÁLMANN JUDIT

Tartalomjegyzék

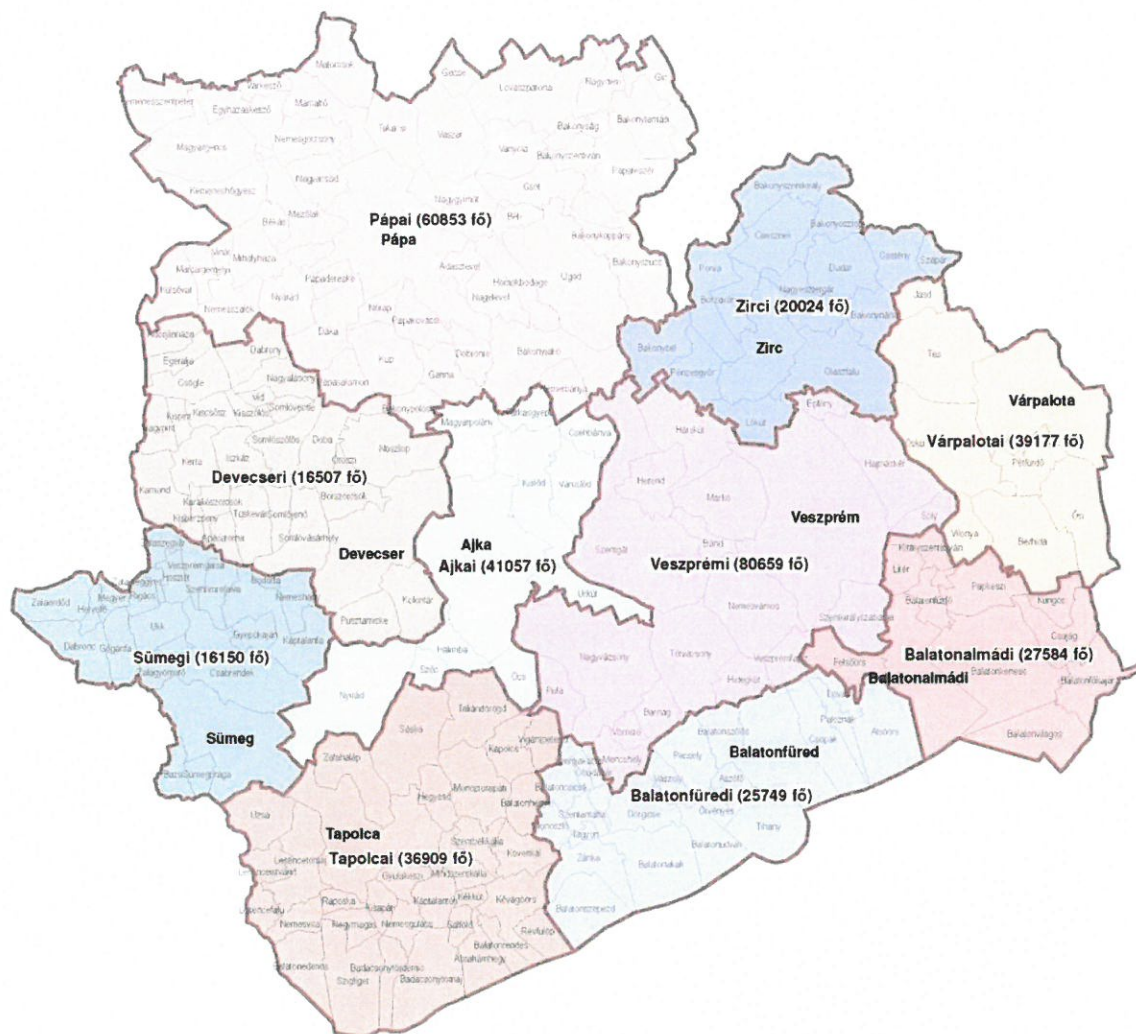
1. HELYZETKÉP	3
1.1. VESZPRÉM MEGYE TELEPÜLÉSEINEK KÖNYVTÁRELLÁTÁSI HELYZETE SZÁMOKBAN....	3
1.2. A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS EGYSÉGES FELADATALAPÚ FELHASZNÁLÁSI TERVE	4
2. A MEGYEI KÖNYVTÁR ÁLTAL NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK.....	6
2.1. ÁLLOMÁNYMENEDZSMENT	7
2.1.1. GYŰJTEMÉNYFEJLESZTÉS	7
2.1.2. ÁLLOMÁNY NYILVÁNTARTÁSA, FELTÁRÁSA, GONDOZÁSA	8
2.2. DOKUMENTUMSZOLGÁLTATÁS	9
2.3. INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTATÁS	9
2.4. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLTATÁSOK.....	10
2.5. SPECIÁLIS KÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSOK, DOKUMENTUMOK, ESZKÖZÖK BIZTOSÍTÁSA A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐK SZÁMÁRA	13
2.6. SZAKMAI KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS	13
2.7. ESZKÖZBESZERZÉS	14
2.8. A MEGYEI KÖNYVTÁR ÁLTAL A KISTELEPÜLÉSI MEGÁLLAPODÁSBAN VÁLLALT TOVÁBBI SZOLGÁLTATÁS	15
3. SZOLGÁLTATÓ KÖNYVTÁR.....	16
4. MINŐSÉGFEJLESZTÉS, MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS, A SZOLGÁLTATÁS DOKUMENTÁLÁSA	18
5. KOMMUNIKÁCIÓ DOKUMENTÁLÁSA.....	19

1. Helyzetkép

1.1. Veszprém megye településeinek könyvtárellátási helyzete számokban

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer az 1997. évi CXL. törvény 64. § alapján szabályozott széles szakmai kisugárzó tevékenység: folyamatos együttműködést, rendszeres szolgáltatás-szervezést, helyszíni látogatásokat, tanácsadást, értékelést, valamint gyakorlati segítségnyújtást jelent.

Könyvtárak		Könyvtárak száma (db) 2014	Könyvtárak száma (db) 2015	Lakosságszám összesen 2014
Könyvtár ellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 0 - 500 lakosú településen	99	99	28 022
	Könyvtárbusz	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	54	57	39 951
	Könyvtárbusz	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	23	23	27 902
	Könyvtárbusz	0	0	0
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	18	18	38 845
Összesen		194	197	134720
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0	0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		3		2418
	ebből megkötött megállapodások száma	0	0	

2015-ben már 197 kistépelüléssel van érvényes megállapodásunk. 2014 őszén csatlakozott a KSZR-hez Takácsi és Malomsok települések a pápai ellátási körzetben. 2015 márciusában pedig az új Veszprém megyei település, Balatonakarattya csatlakozott. Ebben az esetben, mivel a kiegészítő állami támogatást csak 2016-tól lehet igényelni, saját forrásból, letéti gyűjtemény telepítésével kezdjük meg az ellátást.

Veszprém megyében továbbra is 10 járásban, 8 ellátási körzetben végezzük a munkát.

A legfontosabb teendőnk e téren, hogy a kettős funkciójú könyvtárak esetében az illetékes tankerületekkel meg tudjunk állapodni

1.2. A központi költségvetési támogatás egységes feladatalapú felhasználási terve

Veszprém megye Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer 2015. évi költségvetési támogatásának felhasználási terve

	kiadások	összesen	%
Személyi jellegű kiadások összesen		12 000 000 Ft	8,22%
Szakmai szolgáltatás megbízási díja munkakörön kívüli és munkaidőn túli feladatra	7 641 000 Ft		
Közösségi programok előadóinak, oktatóinak és közreműködőinek megbízási díjai	4 359 000 Ft		
Személyi juttatások járulékai összesen		3 240 000 Ft	2,22%
Személyi juttatások járulékai	3 240 000 Ft		
Dologi kiadások összesen		130 788 260 Ft	89,56%
Dokumentumszolgáltatás		52 695 000 Ft	36,09%
Dokumentumbeszerzés összesen		52 500 000 Ft	35,95%
Könyv	48 150 000 Ft		
Folyóirat, napilap	2 750 000 Ft		
Nem hagyományos dokumentumok	1 600 000 Ft		
Könyvtárközi kölcsönzés - egyedi dokumentumokra vonatkozó kérések teljesítése (postaköltség, csomagolás stb.)	195 000 Ft		
Információs szolgáltatás		2 200 000 Ft	1,51%
Adattárak, adatbázisok szolgáltatás díja (pl. EBSCO), honlapfejlesztés, retrospektív feldolgozás, konverzió, oktatásban, képzésben résztvevők információellátásának segítése Helyismereti információk biztosítása, digitalizálás	2 200 000 Ft		
Közösségi szolgáltatás		19 700 000 Ft	13,49%
Digitális írástudás fejlesztés, információs műveltség elsajátításának, használatképzés, tanulási folyamatok támogatása, ODR-MOKKA működéséről tájékoztatás	1 000 000 Ft		
Olvasásfejlesztő, ismeretterjesztő, a könyvtár szolgáltatásait népszerűsítő programok, kulturális, közösségi rendezvények, egyéb programok, kiállítások szervezése	18 700 000 Ft		
Könyvtárosképzés, továbbképzés		135 000 Ft	0,09%
Könyvtári személyzet rendszeres képzése, továbbképzése, szakmai napok költségei (tanfolyamok költsége, utazás, csoportos étkezés)	135 000 Ft		
Szolgáltatások szakmai anyagköltsége		2 000 000 Ft	1,37%
Szakmai nyomtatványok, vonalkód, könyvtámasz, címkék, filmulux, olvasójegy stb.	1 500 000 Ft		

Kültéri és beltéri táblák, feliratok, képkeretek, betű- és szakjelzet készlet stb.	500 000 Ft		
Szolgáltatások infokommunikációs költsége		12 250 000 Ft	8,39%
Nem adatátviteli célú távközlési díjak	180 000 Ft		
Adatátviteli célú távközlési díjak	385 000 Ft		
Szoftverüzemeltetés, licenc díj, portálszolgáltatás díja	11 685 000 Ft		
Szolgáltatások szállítási költsége		1 950 000 Ft	1,34%
Gépkocsi/könyvtárbusz üzemeltetés kiadásai (hajtó- és kenőanyag, biztosítás, szerviz)	850 000 Ft		
Egyéb szállítási költség, csoportos utazás költsége	500 000 Ft		
Postaköltség (egyéb postai küldemény)	600 000 Ft		
Szolgáltatások egyéb kiadásai		10 100 000 Ft	6,92%
Pénzügyi szolgáltatás, bankköltség, közbeszerzés költsége Egyéb általános költségek Irodaszerek, egyéb nyomtatvány	7 500 000 Ft		
Továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások kiadásai államháztartáson belülre - szolgáltatás vásárlása városi könyvtártól	2 600 000 Ft		
Szolgáltatások marketing eszközei		500 000 Ft	0,34%
Szolgáltatást népszerűsítő, tájékoztató kiadványok, programmeghívók, hirdetés, reklámköltségek	500 000 Ft		
Szolgáltatások kísértékű tárgyi eszközei		7 300 000 Ft	5,00%
Fejlesztő játékok, eszközök kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak, számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök	7 300 000 Ft		
Szolgáltatások beruházási, fejlesztési költsége		12 700 000 Ft	8,70%
Számítástechnikai nagyértékű eszközök, szoftverek	12 700 000 Ft		
Szállító jármű vásárlása			
Szoftver- és adatbázisfejlesztés			
Egyéb			
Egyéb, a fenti kategóriákba nem sorolható tétel		9 258 260 Ft	6,34%
egyéb anyag, egyéb szolgáltatás, bérleti díj	9 258 260 Ft		
Támogatás összesen		146 028 260 Ft	

A feladatalapú költségtervezéskor az előző évi tényadatokat vettük alapvetően figyelembe. Felmértük az év elején az informatikai fejlesztési igényeket, ehhez is igazítottuk a tervezét.

2. A megyei könyvtár által nyújtott szolgáltatások

2.1. Állománymenedzsment

2.1.1. Gyűjteményfejlesztés

	tervezett darabszám	tervezett értéke Ft-ban (engedményes, ÁFA nélküli)
Könyv- és hangoskönyv beszerzés	28 0000	48 150 000
Folyóirat, heti-, napilap	459	2 750 000
Nem hagyományos dokumentum (DVD)	110	1 600 000
Egyéb	0	0
Összesen	28 609	52 500 000

A dokumentum beszerzések 90%-át a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-vel megkötött KSZR szerződés alapján történik 2015-ben is. A szolgáltatásba bevont városi könyvtárak számára beszerzési keretet állapítottunk meg, külön kód alapján végzik a rendeléseket. A folyóirat előfizetések is a KELLO-n keresztül bonyolódnak. A Balaton környéki települések esetében a nyári szezonban megnövekszik az újságok, folyóiratok iránti igény, ezért ott példányszám növekedést tervezünk az idén is.

A kedvezmény átlag 36% a könyvek esetében, ez azt jelenti, hogy csak e dokumentumtípus esetében Veszprém megyére vonatkozóan közel 25 millió Ft kedvezményt érvényesítünk.

Bizonyos nagykereskedelmi cégektől esetenként néhány százalékkal magasabb kedvezményt is kapunk, de a jellemző a fenti engedmény aránya.

A KELLO esetében a szállítás esetenként nehézségeket okoz, főleg az ütemezéssel vannak problémák. Nehezíti a válogatást, hogy a raktárkészlet az elektronikus felületen nem naprakész. Ezt áthidalandó, esetenként személyes vásárlásokat kezdeményezünk a KELLO budapesti raktárbázisán.

2.1.2. Állomány nyilvántartása, feltárása, gondozása

Település	Lakónépessége	A településen helyben lévő dokumentumok száma (cserelétét nélkül)	A településen helyben lévő dokumentumok számának növekedése (cserelétét nélkül)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok (%-ban)	Elektronikus nyilvántartásba vett dokumentumok számának növekedése (%-ban)	A szolgáltató hely dokumentumállománya elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	A szolgáltató hely dokumentumállományának növekedése az elektronikus katalógusban: teljes mértékben feltárt (100 %)	Selejtezendő dokumentumok százalékos aránya (becslés %-ban)	Selejtezendő dokumentumok tervezett százalékos aránya (becslés %-ban)	Raktári jelzetek megfelelése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Raktári jelzetek megfelelése tervezett(0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)	Vonalkódolás arányának tervezett növekedése (0 % nincs, 100 % teljes mértékben megoldott)
Összesen	134 720	6811 79	25 000	64	69	64	69	12	12	74	72	75	60
1-500 lakosú településen	280 22	2512 04	10 000	66	70	66	70	10	12	68	80	81	60
501 - 1000 lakosú településen	388 45	2276 12	5 000	51	60	51	60	10	12	73	70	72	60
1001 - 1500 lakosú településen	279 02	1262 19	5 500	68	65	68	65	12	11	71	60	54	70
1501 - 5000 lakosú településen	388 45	9614 4	4 500	72	80	72	80	17	14	85	80	91	50

Mivel jelentős selejtezési, rendezési munkák szükségesek a következő évben is, egyáltalán nem biztos, hogy a gyarapítás ellenére emelkedik a szolgáltató helyek állománya. Az a cél, hogy korszerű, keresett, az igényeknek megfelelő számú és összetételű gyűjteményeket biztosítsunk a kistépüléseken. Minden ellátási körzetben folyamatosan végezzük az állománygondozást, kivonjuk az elavult, elhasználódott, fertőzött dokumentumokat. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján kemény harcokat kell vívni a törlések engedélyezéséért, megértetni a helyi döntéshozókkal, hogy a korszerű könyvtár nem pusztán egy nagy könyvraktár.

A raktári jelzetek folyamatos karbantartása megtörténik, a vonalkóddal történő ellátás a feldolgozás során szintén a munkafolyamat része. Retrospektív feltárás esetén ezeket a feladatokat pótlólag el kell végezni.

2.2. Dokumentumszolgáltatás

Tervezett könyvtárközi forgalmi adatok a KSZR szolgáltatásban¹:

A kistételepüléseknek könyvtárköziben küldött dokumentumok száma:	3000
eredetiben	2800
elektronikusan	100
fénymásolatban	100

Az ODR szolgáltatások rendelkezésre állnak a Veszprém megyei szolgáltatási rendszerben is. Az olvasói, használói igények figyelembe vételével közvetítjük ezt a szolgáltatástípust is. Információk elérhetők a megyei könyvtár és a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak honlapjain is. Jellemző Veszprém megyére, hogy különböző szolgáltatási modellek jól működnek egymás mellett. Azokban a körzetekben, ahol a településeken, helyben kiváló gyűjtemény áll rendelkezésre, onnan kevesebb könyvtárközi kérés érkezik. A jövőben még inkább népszerűsíteni fogjuk ezt a szolgáltatást, információs anyagokkal, személyes konzultáció és képzés keretében is. Szeretnénk, ha az ELDORADO projektnek köszönhetően, emelkedne az elektronikus kérések száma.

2.3. Információs szolgáltatás

A kistételepülések önkormányzataival folyamatosan egyeztetünk, hogy a könyvtári szolgáltató helyek elérhetőségei, a közvetített szolgáltatások megjelenjenek a település hivatalos honlapján. Illúzióink nincsenek: sok esetben (aprófalvas ellátási terület Veszprém megye) statikus honlapok vannak, saját adataikat sem frissítik.

A megyei könyvtár honlapján, a KSZR alportálon (<http://kszr.ekmk.hu/>), valamint a szolgáltatás megszervezésébe bevont városi könyvtárak honlapjain megjelennek a szolgáltató helyek. A szolgáltatás, a könyvtárellátási rendszer népszerűsítése, közhasznú információk közvetítése történik.

A kistételepüléseken biztosítjuk a jogszabályban előírt ingyenes szolgáltatásokat: információkat nyújtunk a könyvtári rendszerről, helyben használják a gyűjteményt, a regisztrált könyvtárhasználók térítésmentesen látogathatják a rendezvényeket stb.

¹ Az adat csak a KSZR településekre vonatkozó könyvtárközi kéréseket tartalmazza

Az online katalógusok és a közös keresőfelület (PRIMO) 24 órás hozzáférést biztosít a már feltárt és rögzített gyűjteményekről. A helyismereti portál Veszprém megyére vonatkozó információkat, digitalizált dokumentumokat, adatbázisokat biztosít (<http://helyismeret.ekmk.hu/>). A városi könyvtárak mindegyike biztosítja az ellátási körzetre vonatkozó helyismereti információkat, egymás adatait kiegészítve, teljességre törekvően biztosítjuk az állampolgárok információhoz való hozzáférését.

A kistelepüléseken a közhasznú információs szolgáltatás nyitva tartási időben történik, helyi viszonylatban teljes körűen, az adott járási, térségi információkról átfogóan. Helyismereti feltárást a kistelepülési könyvtári szolgáltató helyek nem végeznek, a helytörténeti gyűjteménnyel fejlesztésre szorulnak. A szolgáltató könyvtárak bekapcsolódtak a települési értéktár bizottságok munkájába. Mindenhol folyamatosan bővülnek majd a fellelhető helyi tartalmak, szakmai tanácsadással segítjük a helyi értéktár bizottságok munkáját.

A civil szervezetekkel jó kapcsolatokat ápolnak a szolgáltató könyvtárak, ez a kistelepüléseken nyújtott szolgáltatások nyújtásával bővült az elmúlt évben. Rendezvénytápnaptár készül, ez hozzáférhető lesz a honlapokon. Az értékörzés mellett különös figyelmet fordítunk a szolgáltatások nyújtása során az új értékek létrehozására.

A pályázati lehetőségekről közvetlenül értesítjük az önkormányzatokat. Együttműködünk a fejlesztésekben, kikérjük a szolgáltató könyvtárak véleményét. Felhívjuk a figyelmet hazai pl. az NKA és egyéb, pl. minisztériumi pályázatokra is.

2.4. Közösségi szolgáltatások

TERVEZET 2015. évre

A program típusa, mely a KSZR szolgáltató könyvtárak szervezésében valósul meg	KSZR állami támogatásból és saját forrásból		Európai Unió és hazai támogatásból	
	programok száma	részvevők száma összesen (fő)	fenntartási időszakban programok száma	részvevők száma összesen (fő)
Vetélkedők, versenyek	50	2000		
Könyvtárbemutató	25	300		
Tanítási óra iskolai csoportoknak	10	300		
Könyvtári óra iskolai csoportoknak	40	1000	16	
Játékos tevékenység	300	9300		
Tanfolyam, tréning	15	200		
Előadás, konferencia	150	3500		
Kiállítás	70	4400		
Könyvbemutató	50	900		
Műsoros, szórakoztató rendezvény	300	15000		

Hangverseny	45	2500		
Filmvetítés	15	150		
Használóképzés	40	400		
Digitális kompetenciafejlesztés	25	250		
Egyéb könyvtári program	20	300		
Összesen	1155	40500	16	340
A programok, melyek egyéb szervezésben, egyéb forrásból valósultak meg a szolgáltató helyen (helyi pályázat, helyi önkormányzat, egyéb)	Lebonyolított programok száma	Részvevők száma összesen (fő)		
Rendezvények száma	600	21000		
Ebből a használóképzést szolgáló rendezvény	15	300		
Összesen minden program	1 755	61800	16	340

A 2014-es tapasztalatok alapján továbbra is támogatjuk a helyi értékek felszínre kerülését, legyen szó előadásról, könyvbemutatóról, kiállításról, vagy kézműves foglalkozásról.

Szeretnénk, ha minél többen megismerkednének a helyi kiskönyvtár szolgáltatásain kívül a nagyobb, a városi és a megyei könyvtár szolgáltatásaival akár csoportos, akár egyéni látogatások formájában.

A megyei könyvtár munkatársai az adott településre vonatkozó helyismereti, helytörténeti irodalom megismertetésével erősíthetik a lakosság kötődését szülőföldjéhez.

A gyermekkorosztályt továbbra is előtérbe helyezzük, bevonva őket a megyei, esetleg országos pályázatokba, programokba.

Felhasználva az előző évek tapasztalatait, felmérve a kistelepülések igényeit, elégedettségét a programszervezés területén is, programtervet készítünk. Legtöbb helyen önszerveződő módon láttak hozzá a megvalósításhoz, ezeket támogatnunk, segítenünk kell. Szeretnénk segíteni a közösség fejlesztését, a helyi értékek bemutatását. Kiemelt célcsoport a gyermek- és ifjúsági korosztály, az előző év könyvtárhasználati adatai alapján támogatni kell őket.

Oktatáshoz, iskolán kívüli képzésekhez az Európai Unió pályázatokban megszerzett tapasztalatok, kompetenciák rendelkezésre állnak, ezeket ebben 2015-ben is felhasználjuk.

Az őszi könyvtári napok alatt igyekszünk minden településen a témához illő programokat szervezni. 2015-ben az alábbi rendezvényeket, könyvtári programokat tervezzük:

- **Gyermek- és ifjúsági programok**

- Könyvtárhasználati foglalkozások, könyvtári órák
- Kortárs gyermekirodalom népszerűsítése

- Mese, mese, mátka (megyei mesevetélkedő)
- Kamishibai papírszínház (SNI gyermekek számára is)
- Olvasópályázatok (megyei, regionális, a városi könyvtárak által meghirdetett programok)
- Bábelőadások
- Egyéb ismeretterjesztő programok a korosztálynak megfelelően
- Kézműves foglalkozások
- **Olvasásnépszerűsítő programok**
 - Irodalmi előadások, felolvasások
 - Kortárs írók, költők – találkozások a könyvtárban
 - „Zene és irodalom”- komplex irodalmi programok
- **Ismeretterjesztő programok, előadások**
 - Helyi szerzők műveinek bemutatása
 - Tematikus előadások (egészségügyi, csillagászat, kertészet, hobby, közösségi élet)
 - Bűnmegelőzési programok az általános iskolások és a nyugdíjas korosztály számára
 - Helyismereti előadások, lokálpatriotizmus, a helyi identitás erősítése
- **Kiállítások, tárlatok**
 - Amatőr alkotók bemutatkozása
 - Helyi vonatkozású, tematikus kiállítások,
 - Egyéb kiállítások tájoltatása
- **Közösségi programok**
 - Érzékenyítő programok fogyatékkal élő emberek bevonásával
 - Amatőr művészeti csoportok bemutatkozása
 - Klubok, szakkörök működésének segítése
 - Olvasókörök szervezése, helyi igény szerint
 - Táborok, témahét szervezése, helyi igény szerint
- **Országos könyvtári programokhoz, kampányokhoz csatlakozás**
 - Internet Fiesta
 - Országos Könyvtári Hét

2.5. Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára

A megyei könyvtár speciális eszközei, Braille-nyomtatója rendelkezésre áll a könyvtári ellátás során. Jó kapcsolatokat ápolunk a megyében a fogyatékkal élők szervezeteivel. A programszervezések során együttműködtünk velük, érzékenyítő foglalkozásokat szerveztünk a lakosság számára.

A rendezvények, könyvtári programok szervezésekor figyelembe vesszük a hátrányos helyzetű használók igényeit.

A kistélepüléseken a házhozszállítás, az igény szerinti kölcsönzés szinte mindennapos. A helyi közösségek spontán módon is megszervezik a speciális könyvtári szolgáltatásokat.

Nagy probléma, hogy a könyvtári szolgáltató helyek nagy része nem akadálymentesített.

2.6. Szakmai képzés, továbbképzés

A megyei és a városi könyvtárak 2015. évre is megállapodtak a feladatellátás rendjéről, kereteiről. A Megállapodás részletesen tartalmazza a felek kötelezettségeit és jogait. Meghatároztuk a szakmai tanácsadás, a könyvtárosok képzésének módját és gyakoriságát. Terveink szerint minimum évente kétszer minden könyvtáros részére kis csoportokban szervezünk szakmai továbbképzéseket. Az elektronikus kölcsönzés egyre több kistélepülésen működik, ez szükségessé fogja tenni, hogy az érintett könyvtárosok részére ebben a témakörben külön oktatásokat tartsunk a helyszínen és megyei könyvtárban is.

Minden látogatáskor rövid szakmai egyeztetés is zajlik (kéthetente-havonta-háromhavonta).

A szolgáltató könyvtárak (megyei és városi könyvtárak) minimum kétszer tartanak képzést a kistépülési könyvtárosoknak: alapszintű könyvtári munkafolyamatokról, könyvtári adatbázisokról, keresési technikákról. A leggyakrabban a könyvtári adminisztráció (munkanapló, beiratkozás), az OPAC használata, keresések könyvtári adatbázisokban, könyvtárközi kölcsönzés menete megismertetése a cél. Fluktuációval találkozunk, ezért újra és újra elő kell venni ezeket a tájékoztatásokat.

Helyszíni tanácsadás a dokumentumok kiszállításakor mindig megtörténik, de probléma esetén igyekszünk azonnali segítséget nyújtani. A kommunikációs csatornák: személyes találkozás, E-mail, telefon, postai út. Nagyon sok esetben nem reagálnak a helyi könyvtárosok az E-mail-ben történt megkeresésre, a jövőben erre jobban oda kell figyelni. Leggyakoribb a telefonos kapcsolattartás. A KSZR feladatellátás új szemléletmódot, új

gyakorlatot kíván a könyvtáros kollégáktól. Rendszeresen ajánlunk ez évben is személyes konzultációs napokat, alap – haladó szintű számítógépes tanfolyamokat. 2014-ben elkészült egy E-learning program, amely biztosíthatja a kistélepuslési könyvtárosok számára az alap- és haladó szintű számítástechnikai ismeretek elsajátítását, egy új és előremutató szolgáltatás lesz a Veszprém megyei KSZR-ben:

Eötvös Károly Megyei Könyvtár - KSZR Oktatóközpont

<http://moodle.ekmk.hu/moodle/user/view.php?id=3&course=19>

2.7. Eszközbeszerzés

Beszerzendő eszköz megnevezése ²	A szolgáltató helyeken már meglévő eszközök száma összesen	2015-ben beszerezni kívánt eszközök darab-száma az állami támogatás felhasználásával	2015-ben beszerezni kívánt eszközök darabszáma egyéb forrásból
Szolgáltatások kísértékü tárgyi eszközei			
Fejlesztő játékok, eszközök		4	10
Kiegészítő célbútorok, berendezési tárgyak	85	10	50
Számítástechnikai eszközök, elektronikai eszközök részletezve:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	29	5	
asztali számítógép+monitor használók számára	75	30	15
nyomtató	61		
szkenner	25		
multifunkciós eszköz (nyomtató, szkenner)	71	10	
digitális fényképező	10	5	
vetítővászon		2	4
router	51	4	
Szolgáltatások beruházása, fejlesztése			
Számítástechnikai nagyértékü eszközök:			
asztali számítógép+monitor munkaállomás (könyvtáros)	169		
asztali számítógép+monitor használók számára	357		
hordozható számítógép (könyvtáros)	7	3	
hordozható számítógép (használók számára)			
projektor	17	4	
hangosító szett	4		4
számítástechnikai szoftver	256	50	
szoftver- és adatbázisfejlesztés		1	

2015-ben szükséges a szolgáltató központok korszerűsítése a feladatellátás hatékonysága érdekében. Ha nem tudunk fejleszteni, nem lehet majd minőségi szolgáltatásokról beszélni.

² a táblázat sorai tetszés szerint bővíthetők

Ezen kívül a kistelepüléseken a felmérésekre alapozva, maximálisan figyelembe véve a körülményeket, kisértékű és nagyértékű tárgyi eszközöket szerzünk be. Szinte minden településen szükség lenne új használói számítógépekre. A szoftverfrissítéseket egyeztetjük a fenntartó önkormányzatokkal, a tulajdonjog miatt.

Szeretnénk elérni, hogy a szolgáltató helyek épületeinek belső és külső megújulása, felújítása után, korszerű látogatóbarát könyvtári bútorokat, fejlesztő eszközöket helyezhessünk ki 2015-ben is. Bízunk az önkormányzatokban, hogy adják be pályázataikat az NKA által kiírt pályázati felhívására: *Kistelepülések könyvtárainak szakmai eszközfejlesztése, korszerűsítése* címmel kiírt pályázat keretében az alábbiakra pályázhatnak:

- könyvtári bútorok, kiegészítő berendezési tárgyak, eszközök,
- infokommunikációs eszközök, melyre az igényelt támogatás összegének legfeljebb 10%-a fordítható,
- szállítási költség. <http://www.nka.hu/palyaztatas/kozgyujtemenyek>

Veszprém megyéből 10-15 pályázatot látunk megalapozottnak, de a rendelkezésre álló forrás jelentősen behatárolja a lehetőségeket.

Szükséges az Internet elérés fejlesztése, ebben segítjük szakmailag az önkormányzatokat. Sajnos bizonyos körzetekben továbbra sincs kiépítve megfelelően a szélessávú Internet. Már 2013-tól bizonyos ellátási körzetben részben átvállaljuk az Internet előfizetés díját, azért is, hogy a szolgáltatást egyáltalán működtetni tudjuk.

2.8. A megyei könyvtár által a kistelepülési megállapodásban vállalt további szolgáltatás

- szakmai segítséget nyújt a kistelepülési önkormányzatoknak a könyvtári szolgáltatások korszerűsítését, bővítését érintő pályázatok elkészítéséhez (pl. Leader, NKA pályázat),
- a település könyvtári állományát szakmai szempontok alapján leválogatja, egy korszerű, használható, a település igényeihez igazodó korszerű gyűjteményt alakít ki a helyben található dokumentumokból.
- a szolgáltató helyen lévő állományt a megyei közös adatbázisban (PRIMO) retrospektív módon feldolgozza, vonalkóddal ellátja,
- a könyvtári dokumentumok raktári rendjének biztosítása érdekében elvégzi a dokumentumok egységes felszerelését,

- a polcokra és a könyvtárba tájékoztató feliratokat készít,
- a könyvtáros személyének változása esetén soron kívüli állományellenőrzést végez.

3. Szolgáltató könyvtár

A Veszprém megyei KSZR központi szolgáltató könyvtára az Eötvös Károly Megyei könyvtár. Közel 400 ezres dokumentumállomány, közel 4796 m²-es központi épület, további 4 fiókkönyvtár áll a könyvtárhasználók rendelkezésére. a kistelepülési könyvtárosokat hívjuk-várjuk a központi könyvtár számítógépes kabinetjébe. A megyei KSZR szolgáltatás megszervezésébe 2015-ben is bevontunk 7 városi könyvtárat: Ajka, Balatonalmádi, Balatonfüred, Devecser, Pápa, Sümeg, Tapolca.

Intézményünkben a KSZR csoportban 4 fő felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező könyvtáros dolgozik, 1 fő középfokú informatikai végzettséggel rendelkező munkatársunk végzi a napi feladatellátást, a keletkező iratanyagot, levelezést, megrendelőket, szakmai kiadványokat nehezen győzzük. A megyei könyvtár minden esetben az ajánlatkérő, a megrendelő, a szerződő fél, a kötelezettségvállaló, a rendezvényszervező, a szakmai és pénzügyi teljesítés igazolója, a fizető fél stb., komoly adminisztrációs teher nehezedik az intézményre. A jelen körülmények között óriási teher hárul a megyei könyvtár munkatársaira, könyvtárosaira, köztük a vezetőkre is. A városi könyvtárakkal megkötött Megállapodásokban szabályoztuk a szakmai és pénzügyi feltételeket. Korrekt szakmai kapcsolatot alakítottunk ki, de továbbra is látszik a rendszerszemléletbeli különbség az egyes városi könyvtárak és a megyei könyvtár között. A hiányosságok kiküszöbölése az idei év meghatározó feladata lesz.

A szolgáltatás szakmai tartalma jó színvonalúnak mondható. Munkatársaink magasan képzettek, elkötelezettek, az elmúlt években az EU-s pályázatok megvalósításában jó tapasztalatokat szereztek. A központi könyvtár minden munkatársa megértette, hogy a kistelepülések könyvtári ellátása az intézmény törvényben előírt feladata. Informatikai ellátottságra jellemző a nagyarányú avulás, ez a szolgáltatás megszervezésébe bevont városi könyvtárakra is igaz. Jelentős fejlesztést kellene elindítani a szolgáltató központokban is a következő években, hiszen elavult infrastruktúrával nem lehet korszerű és minőségi szolgáltatásokat nyújtani.

2015. március 23-án indítottunk útjára egy, talán országosan is új kezdeményezést. **„A tudás biztonsága – a biztonság tudása - prevenciós program a kistéleplési könyvtárakban”** címmel az Eötvös Károly Megyei Könyvtár és a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság egy újszerű, innovatív együttműködést mutatott be a sajtó nyilvánossága előtt.

A Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság által a korábbi években kiadott **„Bűnmegelőzési receptúra Balaton – Bakony”** és a **„Közlekedésbiztonsági kóBORló ... rianástól szezonzárásig”** című nagysikerű bűnmegelőzési kiadványok, amelyek helyismereti, helytörténeti információkat is tartalmaznak, az Eötvös Károly Megyei Könyvtár kistéleplési könyvtárellátási szolgáltató rendszere (KSZR) keretében minden Veszprém megyei falusi könyvtárba eljutottak. Mindkét kiadvány célja az volt, hogy segítse Veszprém megye lakosságát, valamint az ide látogató turistákat abban, hogy elkerüljék a különféle veszélyhelyzeteket, de elsősorban azt, hogy vagyon elleni bűncselekmény áldozatává váljanak. Az olvasókkal megosztott szakmai információk mellett az egyes bűncselekményeket egy képzeletbeli utazás keretében ismerteti a „Receptúra”, leltárba veszi híres borvidégeinket, tallóz megyénk idegenforgalmi nevezetességei között, felvillantja a már mögöttünk lévő 19. és 20. század történelmének fontos pillanatait, a régi idők bűncselekményeit, de a klasszikus Balaton-felvidéki és bakonyi konyha néhány, a témához kötődő receptjét is megosztja az olvasóval.

A KóBORló című kiadvány a Receptúra „ikertestvére”. Bemutatja Veszprém megye vízi, vasúti, közúti és légi közlekedésének, valamint a közlekedés biztonságának fejlődését, emellett bővíti az olvasó jogszabályi ismereteit, tanácsot ad a balesetek megelőzésére, de helyi mondákat, helytörténeti ismereteket is tartalmaz. A kiadvány párhuzamosan láttatja a közlekedési és a borkultúrát, ennek keretében rámutat a kettő közötti pozitív kapcsolatokra is.

„A tudás biztonsága – a biztonság tudása” című, országosan is újszerű prevenciós program, melynek színterei a könyvtárak. Az ott megtartott előadások keretében a Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályának szakembere felkeresi Veszprém megye kistélepléseinek könyvtárait és ott bűnmegelőzési tájékoztatókat tart, valamint bemutatja a két hivatkozott kiadványt is, melyek már mindenütt rendelkezésre állnak, és az olvasók által kikölcsönözhetők. Ennek eredményeként a jövőben **Veszprém megye legkisebb vidéki könyvtárai is „prevenciós információk pontokként”** fognak működni, azaz az olvasók számára ott

vannak a kiadványok is, valamint az áldozattá válás megelőzését szolgáló ismeretek ugyanúgy elérhetőek lesznek mindenütt, mint az Internet.

4. Minőségfejlesztés, minőségirányítás, a szolgáltatás dokumentálása

Az Eötvös Károly Megyei Könyvtár települési és megyei könyvtári feladatokat ellátó nyilvános könyvtár, kiemelt célja az esélyegyenlőség, a helytől és időtől független egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása. Ezért meghatározó, hogy a szolgáltatások minősége egyenletes és folyamatos legyen, a visszajelzések alapján folyamatosan megújuljon és fejlődjön a szolgáltatási paletta. 2014-ben elégedettség mérést végeztünk mind a 8 ellátási körzetben, mind a 194 kistélepülésen. Ennek a részletes kiértékelése 2015. év folyamán megtörténik.

A 2014-2020-as stratégiai ciklusban új fejlesztéseket valósítunk meg, törekedni fogunk a minőségirányítás területén új tevékenységek megvalósítására: stratégiai tervezés, erőforrás-racionalizálás, folyamatszabályozás, minőséggel kapcsolatos tervezés beágyazása a KSZR szolgáltatásba.

A könyvtári dokumentumállomány menedzselésével kapcsolatos feladatokat rögzítjük, egyeztetjük a városi könyvtárakkal az azonos színvonalú gyűjteményfejlesztések érdekében. A forgalmi adatok elemzésével, új gyakorlatok kidolgozásával emelni kell a használói és forgalmi adatokat, különösen a 14 éven aluli könyvtárhasználók vonatkozásában.

Erősítjük a jövőben is a könyvtárközi kölcsönzések rendszerét, az egyedi igények gyors kielégítését.

A rendezvények, programok, egyéb kulturális, közösségi eseményeket dokumentáljuk, minden esetben szakmai beszámoló és fotódokumentáció készül, amelyek feltöltésre kerülnek a honlapra, illetve digitális másolatban megőrizzük a gyűjteményben.

Rendszeressé tesszük a szolgáltatásba bevont városi könyvtárak munkatársainak a szakmai megbeszéléseket, ehhez a korszerű kommunikációs eljárásokat alkalmazzuk. A „Pannon Könyvesház – a Veszprém megyei könyvtárak tájékoztatója” című kiadványunkban helyt adunk minden térség könyvtári szolgáltatásairól, újdonságairól, problémáiról.

Kidolgozzuk a tervezés, beszámoló készítés, elszámolás menetét, **KSZR irányítási és dokumentációs kézikönyvet** készítünk 2015-ben, ami a korábbi évben elmaradt.

Az ellátott kistélepülések működési környezetében, a rendelkezésre álló infrastruktúrában, a személyzet képzettségében nagy különbségek mutatkoznak, cél, hogy a ciklusvégére, 2018-2019-re ezek a nagy különbségek kiegyenlítődjenek.

Továbbra is fontosnak tartjuk, hogy egységes arculati kézikönyvet dolgozzunk ki a megyei ellátás minden szereplőjére, a Veszprém megyében működő 197 könyvtári szolgáltató helyen egységes információs táblákat helyezünk ki.

5. Kommunikáció dokumentálása

Terveinkben első helyen áll a KSZR-t népszerűsítő kiadvány létrehozása. Ezt előkészítő, egyeztető munka után a városi könyvtárakkal együtt kívánjuk megalkotni. Nyomdatechnikával és elektronikus felületen is hozzáférhetővé tesszük.

Fontos, hogy tájékoztató kiadványok is készüljenek: minden település rövid története is helyet kapna a könyvtári és egyéb kulturális szolgáltatások mellett.

Fontosak a szórólapok, plakátok a helyi kommunikációban. Minden kistépülésen szorgalmazni kell, hogy a helyi médiában megjelenjenek a könyvtári információk. A közösségi média lehetőségeit is ki kell használni, a helyi könyvtárosokat, önkénteseket biztatni kell erre.

A média kapcsolatokat (helyi tv-k, regionális adók, rádiók) tovább kell fejlesztenünk, vonzóvá, érdekessé kell tennünk a hírforrások számára a könyvtári ellátást. Minden esetben fel kell hívnunk a helyi könyvtári személyzet figyelmét, hogy egyértelműen jelezni kell: a program, rendezvény a KSZR keretében jött létre, a kiegészítő állami támogatás segítségével.

A szakmai beszámolók, a programokon készült fotódokumentáció a feladatellátás alapidokumentumai közé tartoznak. A megyei könyvtár KSZR alportálján: <http://kszr.ekmk.hu/> a rendezvények beszámolóit megtekinthetők, hozzáférhetők.

Pénzügyi teljesítés szakmai beszámoló és fotódokumentáció nélkül nem történhet!

A 2015. évi Munkaterv összeállításában közreműködtek a városi könyvtárak munkatársai és vezetői, valamint a vezető szerepet betöltő megyei könyvtár munkatársai.

Veszprém, 2015. március 30.

Készítette:

Pálmann Judit
igazgató

